Programul de Educație Media
Media întoarsă pe toate părțile.

Accesul la informație

eficient și eficace



CENTRUL PENTRU JURNALISM INDEPENDENT

Programul de Educație Media
Media întoarsă pe toate părțile.

Libertatea de exprimare

- **Libertatea de exprimare** este un drept fundamental al omului.
- Orice persoană, de orice vârstă, se bucură de libertatea de exprimare.
- Acoperă toate formele de exprimare (gânduri și opinii, conștiință, religie, înfățișare, creație etc.)

Libertatea de exprimare se referă la două aspecte:

- **libertatea de informare** (**accesul la informație**)
- **libertatea de a exprima opinii**

Accesul la informație este garantat prin:

Declarația Universală a Drepturilor Omului:

Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și a exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și **libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.**

Constituția României (ART. 31):

(1) **Dreptul persoanei** de a avea acces la orice informaţie de interes public **nu poate fi îngrădit**.

(2) Autorităţile publice, potrivit competenţelor ce le revin, **sunt obligate** să asigure informarea corectă a cetăţenilor asupra treburilor publice şi asupra problemelor de interes personal.

Programul de Educație Media
Media întoarsă pe toate părțile.

Interesul public

DEFINIȚIE!

Interes public: conceptul descrie bunăstarea generală sau beneficiul întregului public, spre deosebire de interesele particulare - individuale sau de grup.

Un lucru/o situație care ne privește pe toți (ex.: măsurile de protecție adoptate de Guvernul României)

De unde obținem informații de interes public?



Direct - de la autorități și instituții publice

Indirect - prin mass-media, social media, prieteni





Programul de Educație Media
Media întoarsă pe toate părțile.

Cum ne este respectat acest drept?

Accesul persoanelor la informațiile deținute de instituțiile și autoritățile publice din România este reglementat de **Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public**

Programul de Educație Media
Media întoarsă pe toate părțile.

Accesul la informații (Legea 544/2001)

ACCES UNIVERSAL*

Art. 1 – Accesul liber și neîngrădit **al persoanei** la orice informații de interes public constituie unul din principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României și documentele internaționale ratificate de Parlamentul României.

ACCES GENERAL**

Art. 2b) – Prin *informație de interes public* se înțelege **orice informație** care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul, ori de forma sau modul de exprimare a informației.

*Dreptul este al persoanei. Nu trebuie să fii major sau să ai o anumită cetățenie sau domiciliu.

** Există informații ce sunt exceptate de la accesul liber la informații al cetățeanului.

Cetățeanul solicită, statul răspunde



1. **Orice persoană** are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice informațiile de interes public.

2. Autoritățile și instituțiile publice **sunt obligate** să asigure persoanelor, la cererea acestora, informațiile de interes public, solicitate în scris sau verbal.

3. Solicitarea, în scris, a informațiilor de interes public cuprinde următoarele elemente:



- **Autoritatea căreia ne adresăm**
- **Informația solicitată**
- **Date de contact**

Cetățeanul solicită, statul răspunde



Art. 7(1)

Autoritățile și instituțiile publice au obligația să răspundă în scris la solicitarea de informații de interes public în termen de 10 zile sau, după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea solicitării.

Art. 7(2)

Refuzul comunicării informațiilor solicitate se motivează și se comunică în termen de 5 zile de la primirea cererilor.

Cât costă?

- Informațiile se furnizează gratuit. Se poate percepe doar costul multiplicării documentelor.
- Informația în sine este gratuită. Ea a fost produsă de autoritățile publice, care funcționează din taxele plătite de contribuabili.
- Costul multiplicării nu trebuie să depășească “prețul pieței”.



Programul de Educație Media
Media întoarsă pe toate părțile.

Restricționarea accesului

Art. 12(1) Se exceptează de la accesul liber al cetățenilor următoarele informații:

- informațiile din domeniul apărării, siguranței și ordinii publice, **dacă sunt informații clasificate**
- informațiile privind activitățile comerciale sau financiare, **dacă publicitatea acestora aduce atingere principiului concurenței loiale**
- informațiile cu privire la datele personale
- informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, **dacă se periclitează rezultatul anchetei**
- informațiile a căror publicare prejudiciază măsurile de protecție a tinerilor



Programul de Educație Media
Media întoarsă pe toate părțile.

Restricționarea accesului

Art. 12(2) Răspunderea pentru aplicarea măsurilor de protejare a informațiilor aparținând categoriilor prevăzute la alin. (1) revine persoanelor și autorităților publice care dețin astfel de informații, precum și instituțiilor publice abilitate prin lege să asigure securitatea informațiilor.

Notă: Sunt responsabili cei plătiți și pregătiți profesional pentru păstrarea secretului.





Programul de Educație Media

Centrul pentru Jurnalism Independent

educatiemedia@cji.ro

